

Jan van Eyck Academie

De Jan van Eyck Academie biedt kunstenaars faciliteiten en begeleiding om hun talenten te verdiepen en confronteert hen met concrete vraagstukken in het atelierprogramma. De missie van de instelling luidt: “De Jan van Eyck Academie is een katalysator in het proces van talentontwikkeling. Zij activeert talent in open verbindingen met de wereld. De Jan van Eyck is een innovatieve en naar buiten gerichte postacademische instelling, zij is internationaal en interdisciplinair. Zij hecht eraan dat in haar dagelijkse praktijk doen en denken onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn.”

Subsidieadvies

De Raad voor Cultuur adviseert de Stichting Jan van Eyck Academie een subsidiebedrag toe te kennen van € 1.000.000.

De raad is positief over de inhoudelijke richting die de Jan van Eyck Academie opgaat. In de nieuwe visie op het kunstenaarschap worden theorie en praktijk in een maatschappijgerichte benadering bij elkaar gebracht.

De academie wil de dialoog entameren tussen deelnemers en partijen buiten de Jan van Eyck Academie. De organisatorische kant van het activiteitenplan 2013 – 2016 van de Jan van Eyck Academie, waarin zowel krimp als vernieuwing wordt beoogd, is goed uitgewerkt. De nieuwe directie heeft de keuze gemaakt voor herpositionering van de post-academie. Door nadrukkelijk een verbinding aan te gaan met de Euregio Maastricht is de Jan van Eyck Academie zichtbaar en aantrekkelijk voor partners.

De Jan van Eyck Academie heeft de afgelopen maanden een aantal van haar doelstellingen gerealiseerd, zoals de oprichting van de ‘Labs’ en de vernieuwing van het auditorium. Met de oprichting van de Hubert van Eyck Academie is een verbinding gelegd met iArts, een samenwerking van de Universiteit en het kunstvakonderwijs in Maastricht.

De Jan van Eyck Academie weet enthousiasme over te brengen op bestuurders en het bedrijfsleven, zodat kansen voor ondernemerschap vorm kunnen krijgen. De raad maakt de kanttekening dat hij de plannen deels moet beoordelen op basis van een toekomstscenario.

De raad adviseert als gevolg van de teruggang van financiële middelen een substantieel deel van het bedrag van € 2.500.000 voor talentontwikkeling bij het Mondriaan Fonds (specifiek dat deel dat is bestemd voor praktijkverdieping van talentvolle kunstenaars) voor de periode 2013 – 2016 beschikbaar te stellen aan de postacademische instellingen in Nederland en het Europees Keramisch Werkcentrum (EKWC).

€ 1.000.000
geadviseerd
subsidiebedrag

€ 1.000.000
gevraagd
subsidiebedrag

De aanvraag is gebaseerd op artikel 3.30 van de Regeling op het specifiek cultuurbeleid.

Beoordeling

Kwaliteit

De relatie vormgeving, autonome kunst en theorievorming was in de vorige beleidsperiode voor de Jan van Eyck Academie uniek. De Jan van Eyck Academie neemt in de nieuwe plannen een andere positie in en kiest voor talent dat zich sterk verhoudt tot maatschappelijke vraagstukken. De raad waardeert de nieuwe visie op het kunstenaarschap, waarin verbindingen tussen kunst en disciplines buiten de cultuur worden gestimuleerd en verdiept. De raad onderschrijft dat juist in het aangaan van nieuwe relaties in het publieke domein en het bespreken van andere noties van kwaliteit en relevantie, talentontwikkeling op het gebied van beeldende kunst een belangrijke rol kan spelen.

Er is een cultuurloket voorzien waar het bedrijfsleven kan aankloppen voor een artistieke visie over vraagstukken van maatschappelijke aard. De raad vindt het goed dat in de 'Labs' theorievorming onderdeel zal uitmaken van reflectie. De laboratoriumachtige inrichting van het programma biedt deelnemers mogelijkheden om de duur van hun verblijf flexibel in te richten.

Publieksbereik

De grote variatie in activiteiten in de nieuwe opzet van de Jan van Eyck Academie biedt voldoende mogelijkheden om aansluiting te vinden bij verschillende publieksgroepen. Binding en tevredenheid kunnen pas naderhand worden vastgesteld. De raad waardeert de ambitie van de Jan van Eyck Academie om meer aandacht te besteden aan de overdracht en de resultaten van het atelierprogramma.

Cultureel ondernemerschap

De Jan van Eyck Academie heeft de organisatie en structuur goed beschreven; missie en activiteitenplan vormen een hecht geheel. Het verdienmodel kan nog verder worden uitgewerkt en aangescherpt. De Jan van Eyck Academie sluit aan bij ontwikkelingen in de regio en betreft nadrukkelijk provincie en gemeente bij haar plannen. De intentieverklaringen en de manier waarop sponsoring voor de labs wordt gezocht en gevonden, maken op de raad een serieuze indruk. Van de labs – die een *rebranding* zijn van de bestaande situatie en qua naamgeving zijn verbonden met de traditie van de academie en de regio – kan commercieel gebruik worden gemaakt door het kunstvakonderwijs en andere belangstellenden.

Door te variëren in de duur van de periode dat kunstenaars verbonden zijn aan de academie wordt deelnemers (financiële) flexibiliteit geboden. Met de Hubert van Eyck Academie zet men de deur open naar samenwerking met het onderwijs.

De raad vindt de plannen van de Jan van Eyck Academie visionair en ondernemend. De raad adviseert de Jan van Eyck Academie een marketingstrategie te ontwikkelen die aansluit bij het ambitieniveau en de diversiteit van activiteiten en publieksgroepen.

(Inter)nationaal belang

De raad oordeelt dat de Jan van Eyck Academie zichzelf internationaal positioneert in de Euregio van Maastricht door samenwerking met het bedrijfsleven, onderwijs, culturele instellingen, gemeente en provincie op een structurele basis aan te gaan. De Jan van Eyck weet die positie te versterken door aan te sluiten bij de Euregionale ambitie van Maastricht Culturele Hoofdstad 2018.

De raad vindt de open en ondernemende richting van de Jan van Eyck Academie een goede keuze en ziet overeenkomsten met andere postacademische instellingen bij het hanteren van verschillende perspectieven ten opzichte van kunst. Door meer accent te leggen op het uitgangspunt dat kunst ‘van betekenis moet zijn voor de samenleving in praktische, theoretische en ideële zin’ wordt ook het onderscheid duidelijk.

Talentontwikkeling

De raad is positief over de eis aan de kunstenaar om zich gedurende een deel van zijn verblijf te verbinden aan een maatschappelijk vraagstuk. Een dergelijke opzet stimuleert interdisciplinariteit en geeft structuur en richting aan de ontwikkeling van excellentie.

De Jan van Eyck Academie introduceert een doorlopende leerlijn met het kunstvakonderwijs. Via de Hubert van Eyck Academie wordt aangesloten bij iArts, een samenwerking van de faculteit Cultuurwetenschappen van de Universiteit van Maastricht en het kunstvakonderwijs in diverse disciplines. De projecten met het onderwijs in het kader van de Euregionale ontwikkeling en Maastricht Culturele Hoofdstad 2018 geven deelnemers de kans om competenties als onderzoekvaardigheden te verwerven.

Het verblijf van kunstenaars kan variëren van één maand tot één jaar. Er is capaciteit voor 28 tot 35 deelnemers; zij kunnen gebruikmaken van vijf labs die een prominente plek in het begeleidingsprogramma innemen.